

บันทึก

เรื่อง การแต่งตั้งผู้รักษาราชการแทนรองเลขาธิการสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์
อุตสาหกรรม (ข้อ ๔๒ วรรคสาม แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘
ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕)

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ได้มีหนังสือ ที่ อก ๐๗๐๑/
๑๗๙๖๗ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๓๐ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า สำนักงาน
มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม มีตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญพิเศษด้านมาตรฐาน
ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (นักวิชาการมาตรฐาน ๙ ระดับ ๙) จำนวน ๑ อัตรา สำนักงานฯ จะ
แต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวให้รักษาราชการแทนรองเลขาธิการ (รองอธิบดี) โดยอาศัยอำนาจ
ตามข้อ ๔๒ วรรคสาม^๑ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ.
๒๕๑๕ ได้หรือไม่ ประการใด

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๗) ได้พิจารณา
ปัญหาดังกล่าว โดยได้ฟังคำชี้แจงจากผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงาน ก.พ.) และผู้แทน

^๑ ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕

ข้อ ๔๒ ในกรณีที่กรมใดมีรองอธิบดีหรือผู้ช่วยอธิบดี หรือมีทั้งรองอธิบดีและผู้ช่วยอธิบดี
อธิบดีจะมอบหมายให้รองอธิบดีหรือผู้ช่วยอธิบดีปฏิบัติราชการแทนอธิบดีก็ได้

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งอธิบดี หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้รองอธิบดีเป็น
ผู้รักษาราชการแทน ถ้ามีรองอธิบดีหลายคน ให้ปลัดกระทรวงแต่งตั้งรองอธิบดีคนใดคนหนึ่งเป็นผู้รักษา
ราชการแทน ถ้าไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิบดี หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ปลัดกระทรวงแต่งตั้ง
ข้าราชการในกรมซึ่งดำรงตำแหน่งเทียบเท่ารองอธิบดีหรือข้าราชการตั้งแต่ตำแหน่งหัวหน้ากองหรือเทียบเท่า
ขึ้นไป คนใดคนหนึ่ง เป็นผู้รักษาราชการแทนแต่ถ้านายกรัฐมนตรีสำหรับสำนักนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงเห็นสมควรเพื่อความเหมาะสมแก่การรับผิดชอบการปฏิบัติราชการในกรม นั้น นายกรัฐมนตรีหรือ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงจะแต่งตั้งข้าราชการคนหนึ่งคนใดซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่ารองอธิบดีหรือเทียบเท่า
เป็นผู้รักษาราชการแทนก็ได้

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิบดี หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้อธิบดีจะแต่งตั้ง
ข้าราชการในกรมซึ่งดำรงตำแหน่งเทียบเท่ารองอธิบดี หรือข้าราชการตั้งแต่ตำแหน่งหัวหน้ากองหรือเทียบเท่า
ขึ้นไป เป็นผู้รักษาราชการแทนก็ได้

อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ หรือการปฏิบัติราชการที่อธิบดีจะพึงปฏิบัติหรือ
ดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งใด หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด ถ้ากฎหมาย
ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งนั้น หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้นมีได้กำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็น
อย่างอื่น อธิบดีจะมอบอำนาจโดยทำเป็นหนังสือให้รองอธิบดีปฏิบัติราชการแทนอธิบดีก็ได้ แต่ถ้าจะมอบให้
ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทนอธิบดี ต้องได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี และให้ทำเป็นคำสั่งและ
ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

กระทรวงอุตสาหกรรม (สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม) แล้ว จากคำชี้แจงเพิ่มเติมของผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม (สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม) ปรากฏว่า ปัญหาที่สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมประสงค์จะหารือคือ ตามข้อ ๔๒ วรรคสาม^๒ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ ๖ ผู้ซึ่งอธิบดีจะแต่งตั้งให้รักษาราชการแทนรองอธิบดีได้นั้น จะต้องได้รับมอบหมายให้เป็นผู้บังคับบัญชาในส่วนราชการหรือหน่วยงานใด ในฐานใดตามมาตรา ๓๕^๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ เสียก่อนหรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๗) เห็นว่า เรื่องรักษาราชการแทนในตำแหน่งที่ว่าง หรือผู้ดำรงตำแหน่งไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ราชการได้นั้น เป็นกรณีที่มีบัญญัติไว้ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ข้อ ๔๒ วรรคสาม^๔ อยู่แล้ว จึงต้องใช้ประกาศของคณะปฏิวัตินี้ดังกล่าวมาปรับแก้กรณีนี้ และตามข้อ ๔๒ วรรคสามข้างต้นบัญญัติว่า “ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิบดี หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้อธิบดีจะแต่งตั้งข้าราชการในกรมซึ่งดำรงตำแหน่งเทียบเท่ารองอธิบดี หรือข้าราชการตั้งแต่หัวหน้ากองหรือเทียบเท่าขึ้นไป เป็นผู้รักษาราชการแทนก็ได้” โดยที่ตำแหน่งรองเลขาธิการในสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเป็นตำแหน่งระดับ ๙ (รองอธิบดี) และผู้เชี่ยวชาญพิเศษด้านมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมในสำนักงานนี้เป็นนักวิชาการ ๙ ระดับ ๙ ซึ่งอยู่ในระดับเดียวกับรองอธิบดี จึงเทียบเท่ารองอธิบดี ดังนั้น เลขาธิการสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมซึ่งเป็นตำแหน่งอธิบดี จึงมีอำนาจแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญพิเศษด้านมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมดังกล่าวเป็นผู้รักษาราชการแทนรองเลขาธิการ (รองอธิบดี) สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมได้โดยตรง และในประกาศของคณะปฏิวัตินี้ดังกล่าวข้อ ๔๔ วรรคหนึ่ง^๕ ได้บัญญัติให้ผู้รักษาราชการแทนตามข้อ ๔๒^๖ มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ซึ่งตนแทน จึงต้องมีกรมมอบหมายตามมาตรา ๓๕^๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ เสียก่อนตามที่หารือมาแต่อย่างใด

^๒ โปรดดูเชิงอรรถที่ (๑)

^๓ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘

มาตรา ๓๕ ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินตำแหน่งใดบังคับบัญชาข้าราชการพลเรือนในส่วนราชการหรือหน่วยงานใด ในฐานใด ให้เป็นไปตามที่ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ มอบหมายโดยทำเป็นหนังสือ

^๔ โปรดดูเชิงอรรถที่ (๑)

^๕ ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕

ข้อ ๔๔ ให้ผู้รักษาราชการแทนตามข้อ ๓๘ ข้อ ๓๙ ข้อ ๔๐ ข้อ ๔๑ และข้อ ๔๒ มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้ซึ่งตนแทน

๑๗๑

๑๗๑

^๖ โปรดดูเชิงอรรถที่ (๑)

^๗ โปรดดูเชิงอรรถที่ (๓)

(ลงชื่อ) อมร จันทรสุมบูรณ์
(นายอมร จันทรสุมบูรณ์)
เลขที่การคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
มีนาคม ๒๕๓๑